

вне: започатковану ще Аристотелем систему граматичних категорій, що розглядаються з точки зору виконуваних ними у реченні логічних функцій. Це так звана логічна граматики Аристотеля, яка обслуговує потреби логічного мислення. Тобто вже на граматичному рівні рідної мови європейця закладена основа для формування поглядів на реальність, стиля мислення та світосприйняття (головною рисою котрих є раціональність і раціоналізм), які були притаманні античним народам. Тобто можна сказати, що сучасний європейець здебільшого дивиться на світ очима греко-римлянина, не завжди замислюючись над цим. І це головне, що об'єднує європейців, навіть якщо це відбувається поза їхньою свідомістю. Звичайно ж заслуга в цьому не тільки латини, греко-римська культура як цілісне явище сформувала ментальність сучасного європейця, але не можна нівелиювати в цьому процесі роль латини як фактору, що підготував свідомість до сприйняття та інтеріоризації цієї культури.

*Иванова Т.И. – к. ист. н.
(Сумы, СумГУ)*

ИНТЕГРАЦИЯ УКРАИНЫ: ВОСТОК ИЛИ ЗАПАД?

После обретения независимости перед Украиной встал вопрос: с кем выгоднее интегрироваться – с Западом или Востоком.

С начала 2005 г. Украина начала ускорять процесс интеграции в Европейский Союз, что будет иметь как положительные, так и отрицательные последствия.

Как положительное можно отметить то, что членство в ЕС предоставит Украине:

- гарантии политической стабильности, демократии и безопасности;
- свободное перемещение капитала и рабочей силы;
- свободу торговли;
- повышение уровня защиты прав работников.

Негативные последствия:

- по сравнению с ведущими странами ЕС в Украине производительность труда примерно в 5 раз ниже, что делает украинские товары неконкурентоспособными на рынке ЕС, прежде всего это коснется продукции обрабатывающей промышленности, а это может в Украине вести к сокращению соответствующих производств, закрытию некоторых предприятий (возможно, многих) и как следствие – к росту числа безработных. Так ито расчеты на рост экспорта в страны ЕС могут не оправдаться. Уже в 2004 г. Еврокомиссия снизила уровень квот на экспорт металлопродукции в страны Евросоюза с 355 тыс. т. в год до 185 тыс. т.;

- Украина может превратиться в поставщика в страны ЕС сырья и полуфабрикатов, а не готовой продукции;

- возможно перемещение экологически опасных производств из стран Европы в Украину (черная металлургия, химическое и т.п.);

- Украина может превратиться в государство-накопитель нелегальных мигрантов, так как она будет представлять восточные границы Евросоюза, через которые идет основная часть нелегальной миграции из стран Юго-Восточной Азии и Африки;

- следует учитывать и такой фактор, как негативное отношение местных работников западноевропейских стран к усиливающейся миграции рабочей силы из стран Восточной Европы, о чем красноречиво свидетельствуют результаты референдумов во Франции и Нидерландах по поводу принятия Конституции ЕС.

В то же время Украина как будто не отказывается от интеграции со странами бывшего СССР, выступает за свободную торговлю с ними, за развитие Единого экономического пространства вместе с Россией, Беларусией и Казахстаном.

О перспективности такого сотрудничества говорят следующие объективные факты:

- энергетическая зависимость экономики Украины именно от стран СНГ (90% потребляемой в Украине нефти поступает из бывших советских республик. Примерно такая же зависимость по газу и даже теперь Украина импортирует и уголь, в основном из России);

- товары Украины более конкурентоспособны на рынках этих стран;

- тесная технологическая связь украинских предприятий с предприятиями других стран СНГ, особенно России и Белоруссии (до 70% комплектующих для машиностроения Украины поступает из России);

- наличие крупных запасов природных ресурсов на территории стран СНГ, где находится примерно половина (с учетом Украины) их мирового объема при общей сумме стоимости в 30 трлн. долл. США, в то время как в Западной Европе стоимость разведанных природных запасов составляет 2,5 трлн. долл. При населении в современном Евросоюзе 450 млн. чел., что значительно больше, чем численность населения СНГ;

- Украина сохранит транзит нефти и газа через свою территорию из России в Западную Европу, который приносит ежегодно ей доходы от 2 до 4 млрд. долл. США;

- в рамках ЕЭП предусматривается решение проблемы не только свободной торговли, но и свободы перемещения рабочей силы и капитала. Это прежде всего выгодно Украине, так как из нее ежегодно эмигрируют в Россию на временную работу от 2 до 4 млн. чел. Мы также заинтересованы, особенно мелкий и средний бизнес, в притоке российского капитала.

В пользу такой интеграции говорят и неэкономические факторы: географическая близость, единая религия, родство языков, похожие мента-

литеты, родственные и другие связи с людьми этих стран, взаимные симпатии наших народов, что также немаловажно.

Конечно, интеграция Украины в ЕЭП имеет и недостатки, из которых особенно настораживающими являются нестабильность на Северном Кавказе и периодические теракты на территории РФ.

Напрашивается вывод, что Украине выгодно сотрудничать и интегрироваться и с Евросоюзом и со странами ЕЭП, но сумеем ли мы найти точку равновесия в таких отношениях? Для этого, видимо, потребується не только умелая защита интересов своей страны, но и готовность идти на определенные компромиссы с партнерами.

*Кіндратець О.М. – канд. філос. н.
(Запоріжжя, ЗДІА)*

ПОЛІТИЧНІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

В інтеграційному європейському процесі можна виділити ряд етапів. Заключним етапом є створення „політичної Європи”. Цей етап не завершився. Велике значення в створенні „політичної Європи”, забезпеченні його сталого розвитку має прийняття Конституції ЄС. Її прийняття означало б більш чіткий розподіл повноважень між Союзом і країнами-членами, посилення ролі Європарламенту і т.п. Але ще тоді, коли був підготовлений проект Конституції ЄС стало зрозуміло, що прийняти її буде нелегко. Труднощі прийняття Конституції зумовлені різними причинами, в тому числі і відмінними культурними ідентичностями. В частини громадян країн „старої” Європи зберігається недовіра до тих, хто нещодавно приєднався до ЄС.

Сьогодні Європейський Союз офіційно не визнається федеративним утворенням, хоча існують певні ознаки федерації. В умовах глобалізації, інтеграції, уніфікації, з одного боку, і намагань зберегти національну і регіональну ідентичність, іншого боку, європейський федералізм дуже важливий, так як він може примирити ці різнонаправлені тенденції. Різні політичні сили по-різному ставляться до ідеї федералізації. Лівоцентристи – соціал-демократи, соціалісти і ліберали, християнські демократи виступають за федеративний устрій ЄС. Крайні політичні партії – комуністи, праві націоналісти, консерватори Великобританії і скандинавських країн – навпаки, є противниками наднаціональних форм інтеграції, вони виступають за співробітництво суверенних держав.

Прихильники федеративного устрою вважають, що принцип субсидіарності, який покладений в основу цього об'єднання, перешкоджатиме централізації влади в рамках ЄС. Існує думка, що реалізація принципу субсидіарності в рамках ЄС сприятиме наближенню влади до громадян, для яких сьогодні характерна певна дистанційованість від політики. Але